

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СТАТИСТИКИ

**«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 4

Частина II

**Одеса
2018**

УДК 311
ББК 60.6

Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень: збірник наукових студентських праць. Випуск 4. Частина II. – Одеса, ОНЕУ. – 2018. – 213 с.

Автори:

Милашко О.Г. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Ольвінська Ю.О. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Погорелова Т.В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Бойчева О.П. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Бурлаєва В.С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Варналій А.О. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Галіта К.Ю. – студентка кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Георгіу О.А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Голубчикова Ю.В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Гуцол А.А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Дарій А.М. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Джусенко Т.І. – студентка кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Іванов М.В. – студент кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Іванов М.П. – студент обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Калантарчук Т.І. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Кравченко А.С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Кравченко В.К. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Любович А.А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Манєва К.П. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Марушевська В.В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Никитюк К.С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Попряга Ц.І. – студентка кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Пухкан Н.М. – студентка кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Ревунов М.С. – студент обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Самарова А.О. – студентка кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Стародубцева Т.В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Ткач В.С. – студентка кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Тодорова К.С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Унтілов В.В. – студент обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Шепель М.С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Шпак І.В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Шумська А.О. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Юрист М.В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету

У збірнику наводяться результати дослідження студентів та викладачів кафедри статистики щодо застосування сучасних статистичних методів для оцінки соціально-економічних процесів у деяких країнах світу, в Україні та окремих регіонах. Висновки та рекомендації авторів можуть бути корисними для викладачів, аспірантів і студентів, які займаються аналізом процесів, що відбуваються в суспільстві та економіці країни.

ЗМІСТ

Бойчева О.П., Погорєлова Т.В. Особливості статистичного дослідження динаміки валютних курсів.....	7
Бурлаєва В.С., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз фінансової діяльності підприємств.....	13
Варналій А.О., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз рівня інфляції та його вплив на економічні показники.....	19
Любович А.А., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження місцевих бюджетів.....	27
Стародубцева Т.В., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз державного боргу України.....	34
Унтілов В.В., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз грошового обігу в Україні.....	40
Калантарчук Т.І., Погорєлова Т.В. Статистичне прогнозування валютних курсів.....	45
Джусенко Т.І., Погорєлова Т.В. Статистичне спостереження банківської системи України.....	52
Марушевська В.В., Погорєлова Т.В. Історичні аспекти розвитку статистики.....	57
Пухкан Н.М., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження депозитної діяльності комерційних банків України.....	62
Ткач В.С., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження активів комерційних банків України.....	68
Стародубцева Т.В., Милашко О.Г. Статистичний аналіз зовнішньої торгівлі України з Європейським Союзом.....	74
Іванов М.В., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз валютних операцій комерційних банків України.....	79
Попряга Ц.І., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження кредитної діяльності комерційних банків.....	87
Самарова А.О., Погорєлова Т.В. Статистичне оцінювання ліквідності та платоспроможності банківської системи України.....	93
Георгіу О.А., Милашко О.Г. Валовий національний дохід як один з основних показників СНР на прикладі Іспанії.....	99
Кравченко А.С., Милашко О.Г. Статистичний аналіз турпотоків між Україною та Великобританією.....	104

Георгіу О.А., Милашко О.Г. Провідні напрямки співробітництва Іспанії та України.....	109
Голубчикова Ю.В., Мылашко О.Г. Влияние Франции на развитие мировой экономики	114
Гуцол А.А., Мылашко О.Г. Статистический анализ использования услуг облачных вычислений.....	119
Дарій А.М., Милашко О.Г. Аналіз використання мережі інтернет в Україні.....	128
Іванов М.П., Милашко О.Г. Характеристика підприємств, що використовували комп'ютер продовж року.....	132
Кравченко В.К., Милашко О.Г. Статистичний аналіз використання мережі Інтернет.....	137
Никитюк К.С., Милашко О.Г. Статистичний аналіз використання комп'ютерів та комп'ютерних мереж на підприємствах.....	142
Ревунов М.С., Милашко О.Г. Застосування комп'ютерних технологій для надання накладних рахунків.....	147
Тодорова К.С., Милашко О.Г. Проблеми зовнішньої трудової міграції населення України.....	153
Шепель М.С., Милашко О.Г. Статистичний аналіз використання соціальних медіа на підприємствах.....	159
Шпак І.В., Милашко О.Г. Статистичний аналіз торгівлі через комп'ютерні мережі.....	165
Шумська А.О., Милашко О.Г. Використання ІКТ для надання рахунок-фактур.....	171
Юрист М.В., Милашко О.Г. Статистичний аспект аналізу видів зовнішнього зв'язку з мережею Інтернет.....	177
Манєва К.П., Погорєлова Т.В. Статистичне оцінювання місцевих бюджетів України.....	182
Галіта К.Ю., Погорєлова Т.В. Сучасні тенденції розвитку банківської системи України та їх статистичний аналіз.....	188
Манєва К.П., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз страхового ринку в Україні.....	195
Варналій А.О., Ольвінська Ю.О. Сучасні тенденції заробітної плати в Україні.....	201

ВАЛОВИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОХІД ЯК ОДИН З ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ СНР НА ПРИКЛАДІ ІСПАНІЇ

Георгію О. А.¹, Милашко О. Г.²

¹ – студент, кафедра статистики,

² – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Георгію О. А., Милашко О. Г. Валовий національний дохід як один з основних показників СНС на прикладі Іспанії. Розглянуті різні точки зору економістів щодо визначення валового національного доходу. Проаналізована динаміка ВНД, ВНД на душу населення в Іспанії та здійснено порівняння ВНД за ПКСВ з іншими європейськими країнами.

Ключові слова: валовий національний дохід, номінальний ВНД, паритет купівельної спроможності.

Георгиу Е. А., Мылашко О. Г. Валовой национальный доход как один из основных показателей СНС на примере Испании. Рассмотрены различные точки зрения экономистов по определению валового национального дохода. Проанализирована динамика ВНД, ВНД на душу населения в Испании и осуществлено сравнения ВНД по ППСВ с другими европейскими странами.

Ключевые слова: валовой национальный доход, номинальный ВНД, паритет покупательной способности.

Georgiou E. A., Mylashko O. G. Gross national income as one of the main indicators of the SNA on the example of Spain. Different points of view of economists concerning definition of gross national income are considered. The dynamics of GNI, GNI per capita in Spain and the comparison of GNP for PPPs with other European countries are analyzed.

Keywords: gross national income, nominal GNI, purchasing power parity.

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Georgiy, O. A. Валовий національний дохід як один з основних показників СНР на прикладі Іспанії [Текст] / О. А. Георгію, О. Г. Милашко // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 4. Частина II – Одеса, ОНЕУ. – 2018. – С. 99 – 103.

Дослідженням та вивченням національного доходу займалися економісти різних напрямків та у різні часи. У. Петті ще в 1664 р. намагався аналізувати доходи суспільства і їхній розподіл та структуру. Він склав певний баланс доходів і витрат населення Англії того часу. Національний дохід він зводив до суми доходів усього населення, отриманих із землі, будинків, капіталів і праці [1].

Проблеми національного доходу вивчали також такі вчені-економісти як А. Сміт і Д. Рікардо. Вони визначали вартість усього суспільного продукту сумою доходів суспільства. Також значний внесок здійснив С. де Сісмонді. Проте С. де Сісмонді не робив відмінностей між величинами річного продукту суспільства та національного доходу.

Карл Маркс розглядав національний дохід як новостворену вартість у масштабі суспільства, створену живою працею найманих робітників.

Французький економіст Ж. Б. Сей вважав, що вартість і корисність є результат послуг трьох факторів виробництва (праці, капіталу, землі), а загальна вартість усіх продуктів складається з доходів трьох класів – робітників, капіталістів і хліборобів. На його думку, національний дохід створює кожна людина, яка отримує дохід.

Сучасні західні економісти, поділяючи погляд Ж. Б. Сея на національний дохід, згідно з яким кожен вид діяльності приносить однаковий дохід незалежно від професії і сфери діяльності, стверджують, що національний дохід створюється державними чиновниками, військовослужбовцями, церковнослужителями і іншими [2].

Ряд вітчизняних і російських вчених, спираючись на марксистську політекономію, заперечують, на їхню думку, економічно невиправданого включення в НД доходів від діяльності поліцейського, юриста, працівника засобів масової інформації, державного чиновника. Представники цих професій роблять специфічні послуги, які не мають відношення до процесів суспільного виробництва і збільшують показник національного доходу приблизно на 20-30%.

Валовий національний дохід (ВНД) / Gross National Income (GNI) є сукупною цінністю усіх товарів і послуг, вироблених протягом року на території окремої держави (тобто валовий внутрішній продукт, ВВП), плюс доходи, отримані громадянами країни з-за кордону, мінус доходи, вивезені з країни. ВНД на сьогодні є одним з ключових показників економічного розвитку. ВНД країни може бути істотно менше, ніж ВВП, якщо значна частина отриманих в країні доходів вивозиться з неї іноземними компаніями або громадянами. Навпаки, якщо громадяни цієї країни володіють великою кількістю цінних паперів іноземних компаній або урядів і отримують по ним доходи, то ВНД виявиться більше, ніж ВВП. Однак для більшості країн світу показники ВВП і ВНД розрізняються незначно і часто вважаються взаємозамінними. Термін «валовий» означає, що із загальної ринкової цінності вироблених товарів і послуг не була виключена цінність спожитого в процесі виробництва капіталу. Якби це було зроблено, то був би отриманий не «валовий», а «чистий національний продукт», практично рівний національному доходу. На практиці, однак, слова «продукт» і «дохід» часто вживаються як еквіваленти, тому показник «валовий національний продукт» називається також «валовий національний дохід».[3]

Розглянемо динаміку ВНД за 2015 рік у порівнянні з 2014 роком на

прикладі однієї з розвитої країни Європи - Іспанії.

Номінальний ВНД в Іспанії в 2015 році склав 1,19 трлн. дол, що на 179 млрд. дол. менше, ніж у 2014 році (1,37 трлн. дол.). Темп падіння в порівнянні з 2014 роком виявився рівним 13%.

За період з 2006 по 2015 роки Номінальний ВНД в Іспанії знизився на 50 млрд. дол. Середнє значення склало 1,36 трлн дол. Середньорічний темп зростання номінального валового національного доходу (ВНД) в Іспанії за цей період склав -0,414%.

Максимальне зростання номінального валового національного доходу (ВНД) в Іспанії за період з 2006 по 2015 рр. був зафіксований в 2007 році: 201 млрд. дол., максимальне падіння спостерігалось в 2015: -179 млрд. дол. Максимальне значення номінального валового національного доходу (ВНД) в Іспанії було досягнуто в 2008 році: 1,59 трлн. дол., мінімальне спостерігалось в 2005 році: 1,14 трлн. дол.

Сальдо первинних доходів – це сума первинних доходів, отриманих резидентами даної країни за відповідний період, за вирахуванням доходів, переданих за кордон. $\text{ВНД} = \text{ВВП} + \text{Сальдо первинних доходів}$, отриманих з-за кордону або переданих за кордон (до таких першим доходах зазвичай відносять оплату праці, доходи від власності у вигляді дивідендів і т. п.) [4].

Рисунок 1. Динаміка ВНД Іспанії за 2005-2015 роки

Номінальний ВНД на душу населення в Іспанії в 2015 році склав 23 тис. дол, що на 904 дол. більше, ніж в 2014 році (22 тис. дол). Темп приросту в порівнянні з 2014 роком виявився рівним 4,06%.

За період з 2006 по 2015 роки номінальний ВНД на душу населення в Іспанії збільшився на 834 дол. Середнє значення склало 22 тис. дол. Середньорічний темп зростання номінального валового національного доходу (ВНД) на душу населення в Іспанії за цей період склав 0,368%.

Максимальне зростання номінального валового національного доходу (ВНД) на душу населення в Іспанії за період з 2006 по 2015 рр. був зафіксований в 2006 році: 1,29 тис. дол, максимальне падіння спостерігалось в 2009: -791 дол. Максимальне значення номінального валового національного доходу (ВНД) на душу населення в Іспанії було досягнуто в 2008 році: 23 тис. дол, мінімальне спостерігалось в 2005 році: 21 тис. дол.

ВНД визначається як сума первинних доходів, отриманих резидентами даної країни за відповідний період, як в межах національної території, так і за кордоном, за вирахуванням доходів, переданих за кордон.

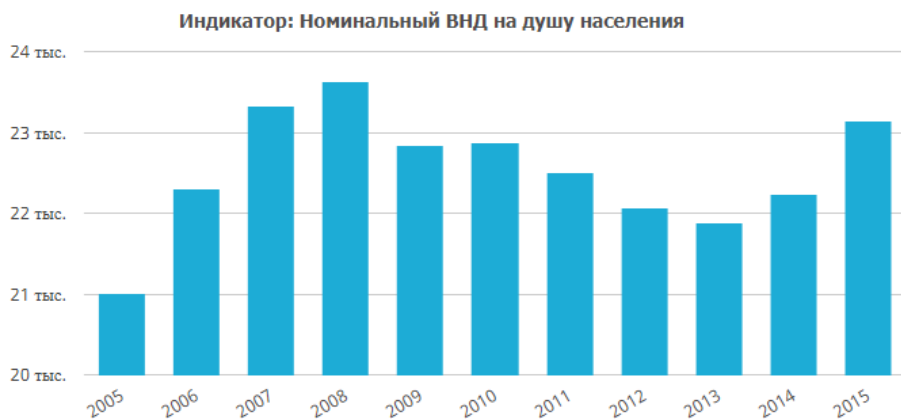

Рис. 2. Динаміка ВНД на душу населення в Іспанії у 2005-2015 роках

ВНД на душу населення за ПКС. ВНД за ПКС – це валовий національний дохід (ВНД) в міжнародних доларах США з використанням паритету купівельної спроможності. Міжнародний долар має таку ж купівельну спроможність по ВНД, як і долар США має в США. Валовий національний дохід – це сума доданої вартості по всіх внутрішніх виробникам, плюс будь-які продуктові податки, хвилин субсидії, не враховані у вартості товарів, плюс чисті надходження первинного доходу (заробітна плата співробітників і доходи від власності) з-за кордону. На рисунку 3 ми можемо побачити порівняння ВНД на душу населення за ПКС Німеччини, Іспанії та України.

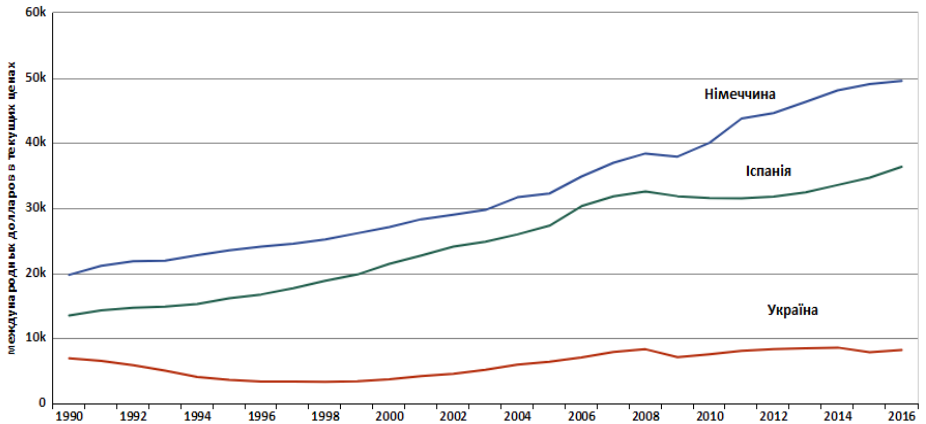

Рисунок 3. Динаміка ВНД за ПКС Німеччини, Іспанії та України у 1990-2015 роках

Таким чином, національний дохід – важливий показник результативності суспільного відтворення. Виробництво національного доходу на душу населення найбільш реально визначає рівень його добробуту. До останнього часу у вітчизняній економічній літературі вважалося, що НД – це новостворена вартість, яка має місце тільки у сфері матеріального виробництва, а також частково на транспорті, у торгівлі, громадському харчуванні та сфері зв'язку. Але такий підхід до розуміння змісту національного доходу досить обмежений, оскільки не враховує внеску працівників сфери нематеріального виробництва.

ЛІТЕРАТУРА

1. Башнянин Г. І., Лазур П. Ю., Медведєв В. С. Політична економія; Загальна економічна теорія (Ч. 1); Спеціальна економічна теорія (Ч. 2): Підручник. - К.: Ніка-Центр, 2007. - 527с.
2. Беляєв О. О., Бебело А. С. Політична економія: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2001. - 328 с.
3. Білоконенко О. В. Історія економічних вчень. - К.: Видавництво Європейського ун-ту, 2003. - 90 с.
4. Дідківська Л.І., Головка Л.С. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. - 5-те вид., стер. - К.: Знання, 2006. - 213 с. - (Вища освіта XXI століття).
5. Кларк Дж. Б. Распределение богатства. Пер. с англ. - М.: Гелиос АРВ. 2000.
6. Підгорний А. З. Статистичні методи в управлінні розвитком регіону : монографія // А. З. Підгорний, О. В. Самоєнкова, О. Г. Милашко та ін. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2016. – 218 с.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

**«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

ВИПУСК 4

Частина II

**Одеса
2018**

